

Ralph Erskine

Jona 2 vs 4 - En ik zeide: Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen; nochtans zal ik den tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen. (1^e preek)

De Geest van God, maakt ons in het Woord van God bekend dat "vele zijn de tegenspoeden des rechtvaardigen, maar uit die alle redt hem de Heere." Hoewel zij gelovigen zijn, zijn hun benauwdheden vele, waardoor de kinderen Gods in deze wereld soms zeer treurig, en op andere tijden weer zeer aangenaam gesteld zijn. In het eerste deel van onze tekst bevindt de profeet zich in een zeer moeilijke gesteldheid: "Ik zeide: ik ben uitgestoten van voor Uw ogen": in het tweede deel is hij in een zeer aangename en verlevendigende gestalte: "nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid weer aanschouwen."

In deze woorden komen ons voor:

1. De droevige toestand waarin Jona verkeerde: "Ik zeide: ik ben uitgestoten van voor Uw ogen."
2. Het herstel uit die toestand: "nochtans zal ik den tempel Uwer heiligheid weer aanschouwen."

1. Jona verkeerde in een droevige toestand. "Ik zeide: ik ben uitgestoten van voor Uw ogen." Het is geen wonder, dat hij vreesde, dat het met hem gedaan was, toen hij in de buik van de walvis was geworpen en wel moest denken, dat hij geheel zou worden verslonden, Jona was zijn God ongehoorzaam geweest. Hij weigerde met de boodschap, die God hem had opgedragen, naar Ninevé te gaan en uit te roepen: "Nog veertig dagen, dan zal Ninevé worden omgekeerd." Jona hield dit mogelijk voor een zeer onaangenaam werk, en misschien dacht hij wel: Als het volk van God, Israël zelf, zich op mijn prediking niet wil bekeren, waarom zou ik dan tot deze gaan, die vreemdelingen van God zijn? Volgens sommigen zal hij misschien hebben gedacht, een trotse gedachte, dat zijn voornemen zou worden verijdeld, dat Ninevé hem zou verdelgen omdat hij met zo'n onaangename boodschap kwam; of, indien zijn prediking aan het doel beantwoordde, dat het God zou berouwen, zodat Hij het oordeel niet uitvoerde, waardoor hij voor een valse profeet zou worden gehouden. Hierop was hij willens de hemelse boodschap ongehoorzaam. Doch God achtervolgde hem met vaderlijke toorn en gramschap, totdat hij hier in deze droevige omstandigheden was gebracht. En hij ontwaakte niet voordat hij in de zee geworpen en in de buik van de grote vis gebracht was, die hij de buik van het graf of (Engelse overzetting) de buik van de hel noemt. Jona was midden in zee, nadat hij was neergegaan aan de zijden van het schip en zich had neergelegd, met een diepe slaap bevangen; en hij was door de storm niet wakker geworden. Vrienden, wanneer de mensen slapen in de tijd van een storm, of in tijden van de toorn, dan is dat een droevig teken, dat de storm om hunnentwil is opgestoken en dat zij de Jona's zijn, die de storm hebben verwekt. Doch God had in de zin, dat Jona zou worden wakker gemaakt, en daarom ging hij niet aan het roepen tot God, zolang hij niet in de buik van de vis was. Daar had hij zijn vrees, daar riep hij uit zijn benauwdheid; "Ik zeide: ik ben

uitgestoten van voor Uw ogen." Jona wist, dat hij in de tegenwoordigheid Gods was, daar God wezenlijk overal is, want God achtervolgde hem nu. Merkt hier op, dat Jona hier in een zeer droevige toestand was, want hij verkeerde in de bevatting, dat God hem geheel had verstoten; "Ik zeide: ik ben uitgestoten van voor Uw ogen." Alsof hij zeide: ik heb nu geen grond Gods genadige tegenwoordigheid te verwachten; er schijnt nu geen genade voor mij te zijn. In die toestand bleef hij, totdat het geloof zijn stem deed horen; hier is ondersteuning en hulp: "Nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid weer aanschouwen." Zien wij verder:

2. Het herstel uit deze droevige en deerniswaardige toestand: het geloof aanschouwt de tempel van Gods heiligheid. Jona wist wat het was, op te zien tot een God in Christus, de tempel van Gods heiligheid. De tempel beeldde Christus af; daarin was de Ark des verbonds; daar waren de zoenoffers, die een afschaduwing waren van de enige verzoenende offerande, de Heere Jezus Christus. Jona zag tot God op in zijn benauwdheid en hij werd geholpen door deze geloofsdaad.

In deze twee gevallen zijn de volgende twee dingen opmerkelijk:

1. Dat de ware kinderen van God onder grote vrezten kunnen worden gebracht en onder bevattingen, dat zij uitgestoten zijn van voor Gods ogen; of, in andere bewoordingen, dat begenadigde zielen soms onder overheersende vrezten kunnen worden gebracht, dat zij geheel zijn verstoten, en dat er geen genade voor hen is; "Ik zeide: ik ben uitgestoten van voor Uw ogen."
2. Dat de zekerste weg, om uit de droevigste toestand waarin Gods volk kan komen, geholpen te worden, het geloof in de barmhartigheid Gods door Jezus Christus is; of, dat het geloof opnieuw de tempel van Gods heiligheid aanschouwt; nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid weer aanschouwen.

Wij zullen nu de eerste van deze opmerkingen voor u open leggen, namelijk:

Dat een waarlijk begenadigde ziel soms onder twijfelmoedige vrezten kan geraken, of zij niet van voor Gods aangezicht verstoten is.

Wij zullen met Gods hulp deze leer op de volgende wijze behandelen:

- I. De uitdrukking: "ik ben uitgestoten van voor Uw ogen", een weinig verklaren.
- II. Enkele opmerkingen maken over de vrezten, die het volk des Heeren kunnen bevangen, of zij niet verworpen zijn.
- III. Enige van de gronden voor deze vrees blootleggen.
- IV. Enige gevolgtrekkingen afleiden tot toepassing.

I. Wij wensen eerst de uitdrukking: "Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen" een weinig te verklaren. Wij zullen dit trachten te doen in de drie volgende bijzonderheden:

1. "Ik zeide: ik ben uitgestoten van voor Uw ogen." Het is, alsof Jona zeide: Nu ben ik uitgestoten van nog langer een profeet van God te zijn: de Heere wil mij voortaan niet meer gebruiken. Ik ben uitgestoten uit dit ambt: er is voor mij geen plaats meer in Gods wijngaard.
2. "Ik zeide: Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen": dat is, ik heb geen hoop meer, dat ik de heerlijkheid van God in het heiligdom zal zien; ik heb die vroeger gezien, doch ik zal haar niet meer zien. Ik verwacht niet, dat God mij ooit weer Zijn lieflijk aangezicht zal doen aanschouwen.
3. Ik zeide, door ongelooft, toen ik onder droevige omstandigheden was gebracht, dat er nu geen grond van hoop meer was; ik kon niet anders zien dan grond voor wanhoop; ik had geen andere bevatting dan, dat er geen genade bij God voor mij was. O vrienden! Dat is een

sombere toestand voor de ziel, wanneer de hoop op Gods ontferming weg is, en wanneer zij zegt: Ik ben verworpen; God zal mij nooit weer Zijn genadig aangezicht doen aanschouwen.

II. Wij zullen u drie of vier opmerkingen geven over de vrezen welke Gods volk kunnen bevangen.

1. Het is zeker, dat zij die in een staat van vereniging met Christus zijn, nooit zullen verloren gaan. Er is iets, dat hen beveiligt; Christus zal hen nooit geheel verwerpen. Zij worden beveiligt door de onveranderlijkheid van de liefde van Christus; die Hij liefheeft, "heeft Hij lief tot het einde toe." De onbeweeglijkheid van Zijn genade en van Zijn verbond getuigt, dat zij nooit geheel zullen worden verstoten. De belofte Gods spreekt: "Ik zal u niet begeven, noch Ik zal u niet verlaten" (Hebr. 13:5). "Want bergen zullen wijken, en heuvelen wankelen, maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken, en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de Heere uw Ontfermer" (Jesaja 54:10).

2. Een andere opmerking is deze, dat hoewel de Heere Zijn volk nooit geheel zal verstoten, zij nochtans voor een tijd wezenlijk verlaten kunnen zijn. Zij kunnen zo ver van voor Gods ogen uitgestoten zijn, dat zij wezenlijk menen, dat zij geheel verworpen zijn, dat zij zich hebben bedrogen. (Psalm 30:23) "Ik zeide in mijn haasten: Ik ben afgesneden van voor Uw ogen." Hij zeide het, doch het was door ongeloof, en in Zijn haasten; daarom voegt hij er onmiddellijk aan toe: "dan nog hoorde Gij de stem mijner smekingen als ik tot U riep." Hoewel de kinderen van de genade kunnen menen, dat zij verstoten zijn, wanneer zij alleen maar voor een tijd zijn verlaten, toch vergissen zij zich wanneer zij zeggen, dat zij geheel zijn afgesneden. "Voor een klein ogenblik heb Ik u verlaten" (Jesaja 54:7). Ik zeg, dit toont, dat er een wezenlijke verlating kan zijn. Dit was ook het geval met het heerlijk Hoofd van het lichaam. Hij riep uit: Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten? Zo kan ook Zijn volk wezenlijk verlaten en, als het ware, van voor Zijn ogen uitgestoten zijn.

3. Ik merk op, dat er trappen zijn in Gods verlaten van Zijn volk. Hij kan op een afstand zijn; soms, als het ware, achter onze muur staan. niet veraf. en soms kan Zijn troostrijke tegenwoordigheid verder van ons af zijn. Waarlijk, wanneer zij ver van God afwijken, is het een droevig bewijs, dat de Heere ver van hen geweken is. Er zijn vele trappen van verlating, en het is moeilijk te zeggen hoever God een kind van Hem kan verlaten. Deze verlating wordt soms een verbergen van Zijn aangezicht genoemd; soms een sluiten van Zijn oren voor hun gebed en soms een Zich bedekken met een wolk, zodat er geen gebed door kan.

4. Ik merk op, dat er voor Gods kinderen niets meer benauwend is dan, dat de Heere hen verlaat. Dat is een zeer zware verdrukking voor hen, die waarlijk kinderen van God zijn. Vandaar hun geroep: "Hoelang, Heere, zult Gij Uw aangezicht verbergen? Zal dan de Heere in eeuwigheden verstoten? En voortaan niet meer goedgunstig zijn?" Dit leidt mij tot het volgende punt.

III. Ons derde punt was: enige van de gronden bloot te leggen waaruit deze vrezen ontstaan, die Gods kinderen kunnen bevangen. Zij kunnen oprijzen uit zulke dingen als in de toestand van Jona plaatsgrepen.

1. Zware bedelingen van de voorzienigheid beroerden Jona. Zo ook, wanneer Gods volk omringd is van vreselijke voorzienigheden, vermeerdert dit hun vrezen, hetgeen hen doet uitroepen: "Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen."

2. Jona werd in het grootste doodsgevaar gebracht waarin een mens kan komen: Jona kon niet verwachten, dat hij verlost kon worden, of er moest een wonder geschieden; ook kon hij

niet verwachten, dat God een wonder zou werken voor hem, die tegen Zijn gebod gerebelleerd had. Hetzelfde is dikwijls het geval met Gods volk.

3. Jona kon niet inzien hoe hij van de ondergang zou kunnen worden bevrijd. Zo ook vloeien de vrezes van Gods volk dikwijls hieruit voort, dat zij onder zeer moeilijke omstandigheden verkeren en geen weg van ontkoming kunnen zien: zij kunnen niet inzien hoe de belofte Gods zou kunnen worden vervuld.
4. Jona was in die toestand, dat de Trooster was weggegaan. Hij was de troostrijke hoop op de hemel kwijtgeraakt. Dit vervult ook dikwijls Gods volk met vrezes, of zij niet verworpen zijn: "Omdat de Trooster, die hun ziel zou verkwikken, ver van hen is."
5. De toorn van God achtervolgde Jona. Dit is ook een reden waarom een kind van God kan vrezes, dat hij verworpen is: Hij ziet de ene golf na de andere op hem aanrollen.
6. Een andere oorzaak van Jona's vrezes was, dat zijn geweten nu ontwaakt was en zijn zonde hem in het aangezicht staarde. Hij moest zeggen: ik ben in het grootste gevaar, doch het is mijn zonde, die mij in deze toestand heeft gebracht. Door mijn zonde ben ik tot aan de poorten van de dood gekomen. Dit is ook de reden waarom Gods kinderen menen, dat zij verworpen zijn. Een bewustzijn van schuld vliegt hen in het aangezicht, en dat God hen daarom vervolgt: dat zij zelf de storm hebben verwekt. Dit zijn enige van de gronden waarom Gods volk kan vrezes, dat zij verworpen zijn.

IV. Ons vierde punt was de toepassing. Uit hetgeen ik gezegd heb kunnen wij afleiden:

1. Hoe dankbaar een kind van God behoort te zijn, als hij voor zulke wanhopige gedachten wordt bewaard van te besluiten, dat hij verworpen is. Het is een droevige toestand, wanneer een kind van God vreest, dat hij verworpen zal worden. De Heere vergadert de verdrevenen Israëls; doch het ongeloof kan hen met Jona doen zeggen: "Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen." Toch is er nog grond van hoop, wanneer zij zich tot God wenden.
2. Hieruit kunnen wij afleiden wat Gods volk behoort te zijn, zullen zij de Heere niet tergen hen voor een tijd van Zijn aangezicht te verstoten; opdat zij Hem niet verbitteren, zodat hij hen aan zichzelf overgeeft.
3. Wij kunnen hier zien, dat, hoewel twijfelingen en vrees onbestaanbaar zijn met het geloof, zij nochtans daar kunnen zijn waar het ware geloof is. Jona was een profeet en een gelovige en toch verviel hij tot die twijfelingen: "En ik zeide: Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen."
4. Hieruit kunnen wij zien, dat die twijfelingen en vrezes zolang de overhand over Gods kinderen zullen hebben, totdat het geloof zijn stem doet horen. Jona dacht, dat hij uitgestoten was, totdat hij een gezicht kreeg van God in Christus.

Ten tweede. Wij kunnen van deze leer gebruik maken ter beproeving voor allen die onze Heere Jezus Christus toebehoren en menen, dat zij onder verlaten zijn. Laat hen zichzelf onderzoeken, of zij onder wezenlijke verlaten zijn, of niet.

Vraag. *Hoe zal ik weten of de verlaten, waaronder ik ben, wezenlijke verlaten is?*

Ik zal u met twee dingen in kennis stellen, die in de toestand van Jona voorkwamen.

1. Het was zijn aanhoudende weerspanning en zijn toegeven aan de zonde en de verdorvenheid, die bewezen, dat hij onder wezenlijke verlaten was. Zo ook, wanneer Gods kinderen aan de zonde toegeven, en aan weerspanning, en evenwel afkerig heengaan in de weg huns harten, dan is dat zeker een teken van werkelijke verlaten.

2. Het is een teken van wezenlijke verlaten, wanneer men, evenals Jona, gemakkelijk kan slapen onder een schuldig geweten. De storm wekte de heidense zeelieden, doch hij kon Jona niet doen ontwaken. Wanneer mensen onder schuld in slaap zijn gevallen, is dat een droevig teken van wezenlijke verlaten. Wanneer de Heere bij Zijn volk tegenwoordig is, zijn zij wakker en

zullen zij met de Kerk zeggen: "Ik bezweer u, gij dochteren Jeruzalems, die bij de reeën, of bij de hinden des velds zijt, dat gij die liefde niet opwekt, noch wakker maakt totdat het dezelve luste." Doch op andere tijden vinden wij de Kerk zo vast slapende, dat zij niet wakker te krijgen was. Wanneer haar Heere haar wekte, was zij onwillig om wakker te worden, en onwillig om op te staan: "Ik heb mijn rok uitgetogen, hoe zal ik hem weer aantrekken? Ik heb mijn voeten gewassen, hoe zal ik ze weer bezoedelen?" Wanneer een kind van God de tegenwoordigheid Gods geniet, zal de geringste schuld op het geweten hem tot de troon uitdrijven, doch wanneer hij gemakkelijk kan slapen met opgelopen schuld op het geweten, dat is een teken van wezenlijke verlatenheid.

Anderzijds moet u er op letten, of er iets hoopvol in uw toestand is. Ik zal u twee dingen aanwijzen, die in Jona's toestand hoopvol waren.

1. Één ding was hoopvol bij hem; hij had hoge gedachten van God temidden van zijn verlatenheid. Hij sprak evenals de Psalmist: "Gij zijt rechtvaardig in mij in deze hel van ellende te werpen. Gij zijt rechtvaardig, Heere! Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten? Doch Gij zijt heilig." Gij hebt mij verlaten, doch Gij zijt heilig. Jona rechtvaardigt God hier, dat Hij deze verdrukking over hem doet komen. Daarom is het een hoopvol iets, wanneer men hoge gedachten van God blijft koesteren, en God rechtvaardigt in zijn ellende.
2. Het is een hoopvol teken in de toestand van Jona, dat hij enige begeerten had naar een God, Die van hem was geweken. Dit blijkt uit het volgende deel van de zin: "Nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid weer aanschouwen;" of, "Nochtans zal ik voortvaren te zien naar Uw heilige tempel." Die ziel is niet werkelijk van God verlaten, die nog verlangend uitzielt naar een verlatende God.

Ten derde. Ik zal nog een woord van vermaning spreken tot zulken, die in een toestand van verlatenheid zijn, die moeten uitroepen: "Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen."

Ik vermaan zulken, dat zij er zich voor wachten het besluit op te maken, dat zij geheel verworpen zijn: daar is hoop voor Israël, deze aangaande. Al bevindt gij u in de buik van de walvis, de deur van de hoop staat nog open, omdat Christus Jezus u nog wordt voorgesteld als Die van God gegeven is tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing, en zo als een tegengif dient tegen alle ellende. Het zou een blijk zijn van uw deel aan deze zegeningen, indien u van uw eigen wijsheid werd gebracht tot Christus, Die ons geworden is Wijsheid van God; van uw eigen gerechtigheid tot Christus, Die ons geworden is rechtvaardigheid; van uw eigen heiligheid, eigen goedheid, en alle waan van eigen geschiktheid tot een gezicht van de volstrekte noodzakelijkheid van Christus tot heiligmaking; en indien u uit een bewustzijn van uw ellende tot Christus werd gebracht tot volkomen verlossing. O, zegt dan niet, dat de deur van de hoop voor u gesloten is; zulke gevolgtrekkingen geeft de duivel u in, om u van Christus af te leiden. O, zegt u; ik vind vreselijke toorn en gramschap in Gods bedelingen met mij. Dat kan zijn. maar bevond Jona niet hetzelfde, en nochtans zegt Hij: "Ik zal voortvaren naar uw heilige tempel te zien." Ja maar, zegt u, ik ben in diepten van ellende gedompeld. Laat dat zo zijn; was dat ook niet het geval met Jona? Zijn opstand tegen God bracht hem in die verschrikkelijke diepten, en toch zegt hij: "Nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid weer aanschouwen."

Wat ik gezegd heb betreffende gelovigen, die in zulke grote diepten zijn gekomen, is niet voor u, die vreemdelingen bent van zulke werkzaamheden, of die niet weet wat geloofsoefening is. U ziet, dat het geloof in deze en vele andere Schriftuurplaatsen uitgedrukt wordt door zien of aanschouwen. (Jesaja 45:22; Engelse overzetting) "Ziet op Mij en wordt behouden." Dit is de roeping van God tot gelovigen, telkens weer naar Gods heilige tempel te zien. U die nooit tot Christus hebt opgezien. Hij roept u toe: "Wendt u naar Mij toe en wordt behouden". Hij zegt: "Ik ben de grote God, werpt uzelf uit uw oude schip, waarin u hoopt behouden te worden en

kom tot de Rots der eeuwen. En opdat u tot Hem mag komen, gelooft de wet. Ik verwacht niet, dat u het Evangelie zult geloven zolang u de wet niet gelooft: dat is, zolang u niet gelooft, dat u buiten Hem verloren bent. Geloof de volstrekte noodzakelijkheid vanonder het oude verbond uit te komen en uzelf uit het oude schip te werpen. Mensen die op het punt staan schipbreuk te lijden zullen er niet zo spoedig toe overgaan in het water te springen, tenzij ervaren zeelieden hem zeggen, dat er geen hoop is, indien zij niet overboord springen en trachten zwemmende het strand te bereiken.

Nu, dit is het geval met verloren zondaars, zij hebben niet de minste lust hun oude schepen te verlaten, zij vertrouwen op hun doen; zij denken, dat God hun genadig zal zijn als zij zo en zo doen; zij willen de oude schepen niet verlaten, tenzij die getrouwe Gezagvoerder, de Geest van God, hen onderricht, dat zij in de diepten van Goddelijke toorn zullen vergaan, wanneer zij de Rots niet bereiken. Doch misschien zegt u: ik kan niet zwemmen, hoe zal ik de Rots bereiken. O vrienden, verlaat de oude schepen en tracht op Hem te zien, naar Hem u toe te wenden. "Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde: want Ik ben God en niemand meer." Dit was hier de toestand van Jona: "Nochtans zal ik voortvaren te zien naar Uw heilige tempel."